

Vennesla kommune

Fylkesmannen 15.11.2017

**Erfaringer fra implementering av
Nasjonale faglige retningslinjer for
barnelomsorgen**

jordmor Wenche Haaland

og

helsesøster Elin Osmundsen

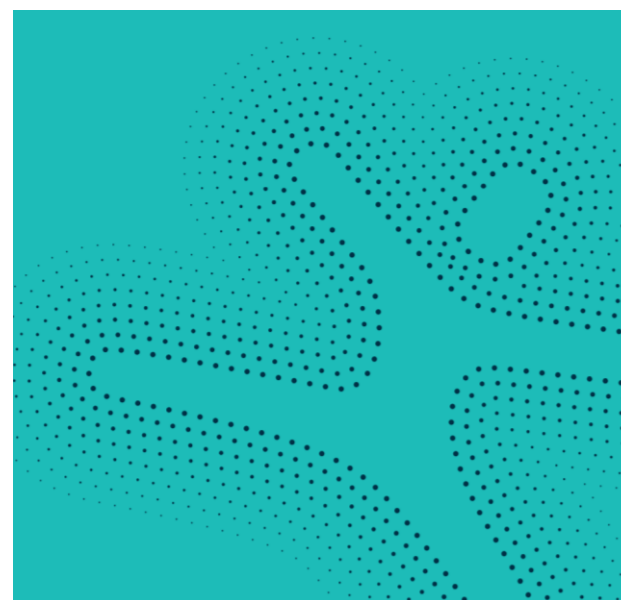
Vennesla kommune

Nasjonale faglige retningslinjer

Nasjonale faglige retningslinjer for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom

Nasjonale faglige retningslinjer IS-2057

Nytt liv og trygg barseltid for familien

Nasjonale faglige retningslinjer for barselomsorgen

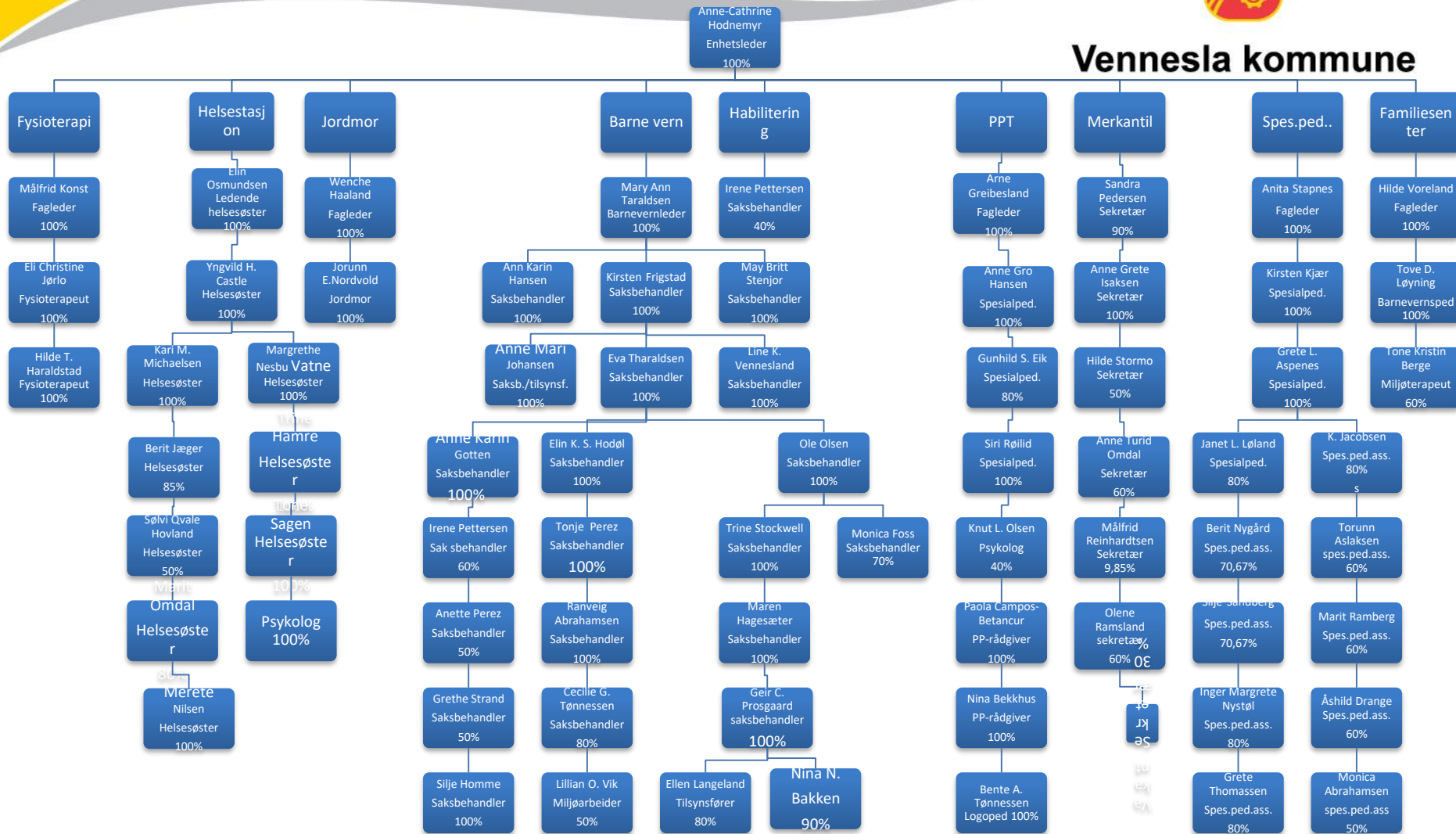
Vennesla kommune

Vennesla kommune

- Innbyggertall ca. 14.500
- Rundt 200 fødsler pr. år
- 2 jordmorstillinger, til sammen 200%
- 9,15 helsesøsterstillinger, normtall 65 fødsler pr. 100% helsesøster
- Jordmortjenesten og helsesøstertjenesten er organisert i *Enhet for barn og familie*

Vennesla kommune

Vennesla kommune

Formål og hensikt

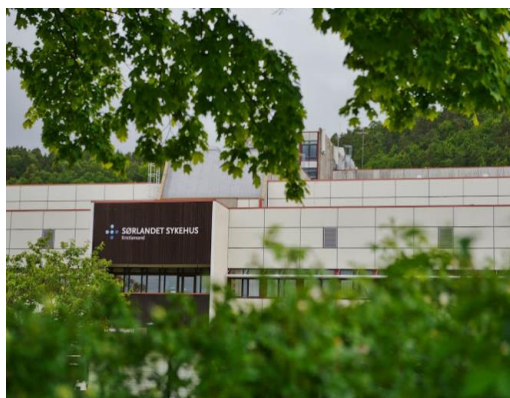
- En helhetlig forutsigbar barselomsorg
- Ivareta barselkvinnen og det nyfødte barnet etter hjemkomst fra fødeavdelingen og bidra til å sikre god utvikling og helse for begge.
- Fremme god tilknytning mellom foreldre og barn, bidra til en trygg start for den nye familien.

Vennesla kommune

Hjemmebesøk av jordmor

- «For kvinner og nyfødte hvor det vurderes som like trygt med oppfølging i hjemmet / lokalt som i føde-/barselavdeling, anbefales et hjemmebesøk av jordmor innen første–andre døgn etter hjemreisen. For kvinner med gode erfaringer fra tidligere fødsel, amming og barseltid tilbys det et hjemmebesøk av jordmor i løpet av de tre første døgnene etter hjemreisen.»

(Nasjonal faglig retningslinje for barselomsorgen)

Vennesla kommune

Forts.

- «For kvinner med vanskelig ammestart, komplisert fødselsforløp, ambulans fødsel/ hjemmefødsel eller familier i en risikosituasjon, bør det tilbys ytterligere hjemmebesøk i løpet av den første uken etter fødselen.»

Hjemmebesøk av helsesøster

Vennesla kommune

- Hjemmebesøket bør gjennomføres av helsesøster 7-10 dager etter fødsel .(Nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste s. 55)
- Det anbefales at hjemmebesøket gjøres 7-10 dager etter at mor og barn har **kommet hjem fra sykehuset etter fødsel**.(Nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste s.56.....)
- I retningslinjen for barselomsorgen anbefales hjemmebesøk av helsesøster 7.-10.dag **etter fødselen**.

Vennesla kommune

Formål og hensikt

- Gi foreldrene individuell og nødvendig informasjon, støtte og veiledning ut i fra behov
- Etablere kontakt tidlig, helst med begge foreldre til stede
- Legge grunnlag for videre oppfølging av barnet og samarbeid med familien

Vennesla kommune

Suksessfaktorer

- Samlokalisering av tjenester
- Lett tilgjengelighet for brukerne
- Kommunen har prioritert bruk av tilskuddsmidler til jordmor- og helsesøstertjenesten
- Stabile ansatte og ressurser til å holde seg faglig oppdatert
- Gjensidig respekt for hverandres fagområder
- Brukerperspektivet i fokus
- Ammekyndig helsestasjon med felles fagdager

Vennesla kommune

- Nær 100% av de gravide møter til svangerskapskonsultasjoner hos jordmor
- Vi holder foreldreforberedende kurs hvor de fleste førstegansforeldre deltar.
- Begge faggrupper har utarbeidet prosedyrer og sjekklister for hjemmebesøk
- Jordmor og helsesøster utveksler muntlig informasjon, etter samtykke, før - og etter fødsel.

Vennesla kommune

- Kvinnene ringer ofte jordmor for å informerer om fødsel og hjemreise fra barselavdelingen
- Helsestasjonen mottar elektroniske meldinger etter fødsel.
- Hvis det er mulig, har jordmor med avtale om hjemmebesøk av helsesøster.
- Beregnet tid til hjemmebesøk er ca. 2 timer (Inkludert kjøring og journalføring)
- Vi har satt av ettermiddagstimer i avtaleboka og har ikke faste ukedager for hjemmebesøk

Vennesla kommune

Takk!

Elin.Karlsen.Osmundsen@vennesla.kommune.no

wenche.haaland@vennesla.kommune.no

Vennesla kommune

Rapportskjema ved hjemmebesøk – MOR

Dato for besøk: _____

Navn: _____ Fødselsdato: _____

Para:			
Fødsel:	Spontan:	Vacum/tang:	Sectio:
Funn ved kontroll:			
Uterus kontraksjon:	God:	Middels:	Dårlig:
	Under umb:	Ved umb:	Over umb:
Blødning/renselse:	Sparsom:	Middels:	Rikelig:
Suturer:	U.a:	Gått opp:	Infisert:
Amming:	U.a:	Såre brystknopper:	Mastitt:
	Soppinf:		

Anmerkning/veiledning gitt/videre avtaler gjort for oppfølging:

- Kontroll av mors helse
  - Ytre palpasjon av uterus, innhenting av informasjon om renselse
  - Tilby å se på sting i perineum/ sectio suturer. Gi råd ved ubehag/problemer. Ved komplikasjoner henvises hun til gyn pol.
  - Etterspørre tarmfunksjon. Har kvinnen hatt avføring etter fødsel? Hemorider? Minne på viktigheten av å trene bekkenbunnsuskulatur. Vannlating? Svie/smerter? Gi relevante råd.
  - Tilby ammeveiledning. Vær oppmerksom på dietak og se på bryst i forhold til sårhet, helst i forbindelse med en ammesituasjon. Veilede kvinnen ut i fra hennes behov. Gi kvinnen skjemaet «Hvordan vet jeg at ammingen går bra?» og annen relevant skriftlig informasjon i permen for Hjemmebesøk.
  - Psykisk helse; barseltårer, barseldepresjon, forverring av tidl. psykisk sykdom
  - Søvn og hvile
  - Tilby informasjon om prevensjon

Vennesla kommune

Rapportskjema ved hjemmebesøk – NYFØDT

Dato for besøk: _____

Navn: _____ Fødselsdato: _____

Jente:	Gutt:		
Fødsel:	Spontan:	Vacum/tang:	Sectio:
Fødselsvekt:	Lengde:	Hodeomkrets:	
Funn ved kontroll: Vekt:	Lengde:	Hodeomkrets:	
Fullamming: Antall måltider i døgnet:	Amming kombinert med: MME: Pumpemelk:	Pumpemelk/MME gis på: Kopp: Flaske:	Anmerkning:
Hud: Normal:	Tørr:	Kvisete/utslett:	Gul:
Urin:	Antall våte bleier i døgnet:		
Avføring:	Antall bleier i døgnet:	Farge/ konsistens:	

Anmerkning/videre avtaler gjort for oppfølging:

Vennesla kommune

Hjemmebesøket bør inneholde:

- Samtale med mor/far om hvordan fødselen og oppholdet på barsel og eventuelt nyfødtposten, har vært. Kartlegge behov for oppfølging i forhold til dette.
- Samtale om tiden etter hjemkomst. Hvordan går det med ernæring av barnet (måltidshyppighet, antall våte bleier, konsistens og farge på avføring), søvn (hvor mange timer sover barnet mellom måltidene), stell (hygiene), tilknytning, kommunikasjon mellom mor og far, arbeidsfordeling.
- Samtale om behov for ro og hvile, det å gi seg tid til å komme inn i rutine og bli kjent med barnet. Støtten fra jordmor skal styrke foreldrenes mestringsevne og trygghet.

- Kontroll av barnet
  - Klinisk blikk på barnet i forhold til våkenhet/kontakt, hud (obs icterus).
  - Vekt (se flyttdiagram for oppfølging av vekttap hos friske, fullbårne barn s 45 i veilederen)
  - Observere ammesituasjon. Gi ammeveiledning ved behov og gi råd i forhold til oppbevaring av morsmelk/pumpemelk.
  - Dersom mor ikke ammer, observer om mulig en matsituasjon. Snakke om tilbereding av morsmelkerstatning der det er aktuelt.